

Η ΔΑΣΚΑΛΑ ΜΗΤΕΡΑ

Όσο κι αν θέλουν σήμερα να τὸ κρύψουν ὅσοι ἀπὸ τὴν ἀντίσταση ποὺ ἐκδηλώθηκε, εἶναι φανερὸ πὼς γίνεται ἀκόμη σκέψη στὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας νὰ διατυπωθῆ σχεδίου νόμου γιὰ ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία ἡ δασκάλα μητέρα.

Ἀποτέλεσμα τῆς ἀνεργίας ποὺ ἄρχισε νὰ μαστίζει καὶ τὸ δασκαλικὸ κλάδο, ὅπου νέοι διπλωματοῦχοι καὶ τῶν δύο φύλων δὲν βρίσκουν δουλειά, ἡ σκέψη αὐτὴ ἐφευρέθηκε σὰν πρόχειρη λύση αὐτοῦ τοῦ προβλήματος, ἐνῶ σύγχρονα φαίνονταν νὰ ταχτοποιεῖ καὶ ἓνα ἄλλο ζήτημα ποὺ οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἔκρουβαν μὲ ἐπιμέλεια κάτω ἀπ' τὸ πρῶτο: τὸ πὼς θὰ ρηθοῦν στὶς θέσεις τῶν μεγάλων πόλεων ὅσες κατέχονται ἀπὸ γυναῖκες, ἄντρες δάσκαλοι ἀπὸ τὶς ἐπαρχίες.

Ἀφορμὴ ὅμως νὰ ἐκδηλωθῆ ἡ τάση ἐναντίον τῆς παντρεμένης καὶ ἰδίως τῆς μητέρας δασκάλας, ἔδωσε ἀκόμη μιὰ μερίδα ἀπὸ τὶς ἴδιες τὶς δασκάλες. Μὲ ἐπανελημμένα ὑπομνήματά τους στὰ Ὑπουργεῖα Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν, στὴ Βουλὴ καὶ στὴν Κυβέρνηση, ζητοῦσαν νάχουν τὸ δικαίωμα ὅσοι ἀπὸ 15ετῆ ὑπηρεσία νὰ φεύγουν πέροντας ἀνάλογη σύνταξη. Στὴν ἐπιχειρηματολογία τους οἱ δασκάλες αὐτὲς τόνιζαν ὅτι δὲν μποροῦν νὰ συμβιβάσουν τὰ διπλὰ καθήκοντα τῆς δασκάλας καὶ τῆς μητέρας καὶ ὅτι εἶναι συμφέρον τοῦ Κράτους ἐνισχύοντας τὴν οἰκογένεια καὶ τὸν ἴδιο τὸν κλάδο νὰ προτιμῆσαι νὰ τοὺς δώσει σύνταξη κλπ.

Προσπαθήσαμε τότε νὰ τὶς πείσουμε πὼς χειρίζον-

ται πολὺ κακὰ τὸ ζήτημά τους καὶ πὼς ἀντὶ νὰ ζητοῦν προνομακὰ γιὰ τὴν παντρεμένη δασκάλα δικαίωμα γιὰ σύνταξη, ἦταν σκόπιμο νὰ ἐνισχύσουν τὴ γενικὴ κίνηση τῶν δασκάλων γιὰ νὰ κατεβῆ τὸ χρονικὸ ὄριο γιὰ σύνταξη στὰ 20 ἢ τοὐλάχιστον στὰ 25 χρόνια ὑπηρεσίας. Ἐξ ἄλλου εἶχε ἤδη γίνει δεκτὸ στὸ προσχέδιο γιὰ τὸν κανονισμὸ τῶν ὑπαλληλικῶν συντάξεων κάθε ἐπάλληλος ποὺ φεύγει ὅσοι ἀπὸ 15 χρόνια ὑπηρεσίας νὰ πέρνει ἓνα μέρος ἀπὸ τὶς καταβολές του γιὰ σύνταξη, εἴτε ἐφάπαξ εἴτε σὰ μηνιαία σύνταξη. Καὶ ὅμως ἐκεῖνες ἐπέμειναν μολονότι τονίσαμε πὼς μὲ τὴν οἰκονομικὴ κρίση ποὺ μεγάλωσε κάθε μέρα περισσότερο, ἡ γυναῖκα ἦταν μοιραῖο νὰ ὑποστῆ ἐξαιρετικὴ πίεση, διωγμὸ ἴσως, ποὺ τὰ σημάδια του ἄρχιζαν κι ὅλας τότε νὰ φαίνονται στὸν ὁρίζοντα.

Μὲ τὶς συνθήκες αὐτὲς λοιπὸν ἦταν καθαρὴ τρέλλα νὰ ζητοῦν προνόμια ἔτσι καὶ γιὰ τὴ μητέρα σὲ μιὰ στιγμὴ κρίσιμη γιὰ τὴν ἐργαζόμενη γυναῖκα καὶ μέσα σὲ μιὰ κοινωνία, ὅπου παρ' ὅσα λέγονται, ἡ μητρότητα πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τὸ νὰ θεωρεῖται κοινωνικὴ λειτουργία. Ἐπειτα τὸ πρόβλημα τοῦ συμβιβασμοῦ τῆς μητρότητας καὶ τῆς ἐργασίας δὲν τίθεται διαρκῶς σ' ὅλα τὰ χρόνια τῆς ἐργασίας της γιὰ τὴν ἐργαζόμενη μητέρα, τίθεται κυρίως ὅταν ἡ μητέρα θηλάζει καὶ ἔως ὅτου τὸ παιδί τὸ παραλάβει τὸ νηπιαγωγεῖο. Ἀκριβῶς δὲ στὸ διδασκαλικὸ ἐπάγγελμα ὁ συμβιβασμὸς τῶν διπλῶν καθηκόντων πρὸς τὴν μητρότητα

καὶ τὴν ἐργασία, εἶναι εὐκολώτερος, ἰδιαίτερα στὰ χω-
ριά ὅπου ἡ δασκάλα μένει μέσα στὸ σχολεῖο, ἀλλὰ
καὶ γενικά, γιατί ἔχει τίς τρίμηνες καλοκαιρινές δια-
κοπές, τίς διακοπές τῶν ἐορτῶν, καὶ ἀκόμα, λιγώτερες
ὥρες ἡμερήσιας δουλειᾶς.

Μὲ τίς ἐξάμηνες ἐξ ἄλλου ἄδειες πὸν ἐπιτρέπει ὁ
νόμος νὰ πάρει ἡ μητέρα σὲ κάθε τοκετό, πρὶν καὶ
μετὰ, βροσκοῦνται σὲ ἐντελῶς πλεονεκτικώτερη θέση
ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐργαζόμενη μητέρα.

Τὸ τελευταῖο αὐτὸ σημεῖο ἄλλωστε ἔδωσε καὶ δίνει
ἓνα εὐλογοφανές ἐπιχείρημα στοὺς διῶχτες τῆς δασκά-
λας μητέρας. Λένε δηλαδὴ πὸς γίνεται κατάχρηση
τῶν ἀδειῶν αὐτῶν. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι ἄλλη.
Αὐτὸ ἀποδείχεται ἀπὸ τὴ στατιστικὴ τῆς Διδακταλικῆς
Ὁμοσπονδίας γιὰ τὴν πρώτη ἐκπαιδευτικὴ περιφέ-
ρεια, πὸν δημοσιεύουμε στὸ ἴδιο φύλλο.

Μὰ καὶ χωρὶς αὐτὴ τὴν ἀπόδειξη καθένας ξέροι,
καὶ οἱ ἴδιοι οἱ ἀρμόδιοι πολὺ καλὰ πὸς ἡ ἀνα-
γκαστικὴ ἀπομάκρυνση τῆς μητέρας—δασκάλας δὲ
στηρίζεται σὲ καμιά δικαιολογητικὴ βᾶση. Ἀπο-
τελεῖ ἀπλᾶ καὶ μόνο συνέχεια τοῦ διωγμοῦ πὸν ξαπο-
λύθηκε τὰ τελευταῖα χρόνια ἐναντίον τῆς γυναίκας
ἐπαλλήλου καὶ στὸν τόπον μας. Τὸ φαινόμενο εἶναι
χαρακτηριστικό. Μιὰ κοινωνίᾳ πλέκει ἐγκώμια καὶ
ἕμνους στὴ μάνα, ἐνῶ ἂπ' τὴν ἄλλη μεριά τῆς στερεῖ
τὸ ψωμί. Ἴσως γιατί λογαριάζει τὴ μάνα μονάχα
πὸν ξεκούραστη καὶ ξένοιαστη ἔχει ὅλο τὸν καιρὸ νὰ
μεγαλώνει μωσχαναθρομένα παιδιὰ. Ἡ ἄλλη ἡ μάνα
ἢ δουλέφτρα αὐτὴ πὸν μὲ τὸν ἰδρωτὰ της τρέφει τὰ
παιδιὰ της, ἐνῶ πλουτίζει τοὺς λίγους, δὲν λογαριάζεται.
Ἄς τὸ καταλάβει τοὺλάχιστον κι ἡ ἴδια κι ἄς
ἀλλάξει ἀνάλογα τὴ νοοτροπία της.

Μ. Σβώλου